

Beata Tokarz

Radość z uczenia się

Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 w Żorach

Tekst: **Beata Tokarz**

Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 w Żorach

44-240 Żory

ul. Szkolna 8

tel./faks (32) 434 26 11

e-mail: zsp7zory@poczta.onet.pl

www.zsp7zory.edupage.org

Redakcja merytoryczna

Dorota Suchacz

Redakcja językowa i korekta

Katarzyna Majewska

Projekt okładki

Barbara Jechalska

Redakcja techniczna i skład

Wojciech Romerowicz

Warszawa 2018

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach licencji

Creative Commons 4.0 Polska (CC BY-NC)

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Materiał powstał w ramach projektu „Przywództwo – opracowanie modeli kształcenia i wspierania kadry kierowniczej systemu oświaty”.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Wstęp	3
Efekty udziału w projekcie „Przywództwo”	3
Kompetencje kluczowe w praktyce	3
Uczenie się dzięki wszystkim zmysłom	4
Nauka skuteczniejsza dzięki wykorzystaniu narzędzi ICT	5
Podsumowanie	6

Wstęp

Jestem dyrektorem Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7 w Żorach, w którym zarówno klasy szkolne, jak i przedszkolne mają oddziały integracyjne. Staramy się, aby dzieci uczyły się poprzez doświadczanie i mogły rozwijać umiejętności kluczowe dzięki udziałowi w wielu różnorodnych przedsięwzięciach, które pozwolą im stawać coraz lepszymi ludźmi.

Efekty udziału w projekcie „Przywództwo”

W ubiegłym roku miałam przyjemność uczestniczyć w projekcie „Przywództwo – opracowanie modeli kształcenia i wspierania kadry kierowniczej systemu oświaty”. W jego trakcie poznałam wielu wspaniałych ludzi, ale przede wszystkim szkolenie pozwoliło mi na szersze spojrzenie na moją placówkę z perspektywy kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych. Zajęcia uświadomiły mi, że w naszej szkole umiejętności te rozwijane są na bieżąco. Potwierdzają to m.in. wysokie miejsca zajmowane przez naszych uczniów w różnorodnych konkursach (nawet międzynarodowych w USA czy w Chinach). Wiedzę i umiejętności zdobyte na szkoleniu w Katowicach wykorzystałam, przeprowadzając diagnozę kompetencji kluczowych w dwóch placówkach w Żorach. Zbadane szkoły stworzyły plan pracy na kolejny rok szkolny z uwzględnieniem obszaru, nad którym muszą się szczególnie pochylić.

Po zakończeniu projektu nawiązałam też współpracę z ośrodkiem metodycznym Metis w Katowicach, który przeprowadził w placówce diagnozę pod kątem kształcenia kompetencji kluczowych. Nauczyciele jako obszar do pracy w roku szkolnym 2017/2018 wskazali umiejętność uczenia się. Długo zastanawialiśmy się, jak „ugryźć” ten temat. W jaki sposób uczniowie się uczą? Słuchając? Patrząc? A może działając? Postanowiliśmy do planu pracy na ten rok wprowadzić różne działania, które pozwolą dzieciom rozwinąć umiejętność uczenia się. Nie zapomnieliśmy także o konieczności kształtowania pozostałych siedmiu kompetencji. Wszystkie tak naprawdę przenikają się wzajemnie. Rozwijając wybraną kompetencję równocześnie rozwijamy też inne.

Kompetencje kluczowe w praktyce

We wrześniu i październiku 2017 roku nasza szkolna psycholog zorganizowała w klasach szóstych i siódmych zajęcia psychoedukacyjne pod hasłem „Jakim jestem uczniem?”, na których omówiła style uczenia się i podział ludzi na wzrokowców, słuchowców

i kinestetyków. Następnie przeprowadziła „Test inteligencji wielorakiej”, który był wprowadzeniem do tematu efektywnego zapamiętywania. Na zajęciach „Pamięć i mnemotechniki” dzieci ćwiczyły zapamiętywanie metodą wielozmysłową. Uczniowie klas starszych mogli dzięki tym aktywnościom odkryć swoje mocne strony oraz poznać najlepsze dla siebie sposoby uczenia się. Rozpoznanie indywidualnego sposobu uczenia się niewątpliwie może wpłynąć na szybsze przyswajanie wiedzy oraz, co za tym idzie, na osiągnięcie lepszych wyników nauczania.

Aby uczyć dzieci, jak ważny dla zdobywania wiedzy jest relaks, postanowiliśmy zadbać o dobre warunki ich odpoczynku między lekcjami. Młodzież SP nr 7 w Żorach ma aktualnie do dyspozycji przytulną strefę relaksu, z której można korzystać w czasie przerw. Na korytarzu pojawiły się stoliki, wygodne poduszki, czasopisma oraz ciekawe gry. Teraz można w komfortowych warunkach delektować się rozmową z rówieśnikami, trenować szare komórki, łamiąc głowę nad sudoku czy po prostu zjeść drugie śniadanie.

Dla nauczycieli zaplanowałam szkolenie dotyczące metody projektów, aby wykorzystując ją na lekcjach, mogli pokazać uczniom, jak ważna jest współpraca w grupie oraz uczenie się od siebie. Dla chętnych uczniów zorganizowaliśmy koło kulinarne, na zajęciach którego przez siedem miesięcy uczniowie pracowali metodą projektów. W kwietniu odbył się Szkolny MasterChef Junior. W konkursowe szranki stanęli: Emilia, Julia oraz Karol i Maks. Dwa zgrane duety świetnie ze sobą współpracowały, gotując z pasją i pomysłem. Każdy z uczestników otrzymał zaproszenie do restauracji „Cyprianówka” na kulinarny trening prowadzony pod okiem zawodowych kucharzy, aby móc rozwijać swoją pasję.

Uczenie się dzięki wszystkim zmysłom

Kolejna nasza inicjatywa polegała na przygotowaniu Rodzinnego Biegu „Solidarni z autyzmem”. Tradycyjnie co roku zapraszamy na niego gościa specjalnego. Tym razem był to pan Tomek, który jest niewidomy. Chcieliśmy naszym podopiecznym przybliżyć sposób funkcjonowania osoby z taką niepełnosprawnością oraz uwrażliwić ich na drugiego człowieka.

Pan Tomek wychodzi poza schematy, łamie stereotypy, skraca dystans i prosi, by mówić do niego po imieniu. Zaprosił nas do świata osoby niewidomej i udowodnił, że może w nim być pięknie! Są dźwięki, mnóstwo zapachów, dotyk i smak, a przede wszystkim radość życia. Tomek pozwolił nam „wejść w rolę” i przez chwilę poczuć się jak osoba

niewidząca: dał nam białą laskę i wózek oraz pakiet zadań do wykonania. Spotkanie z nim stało świetną okazją do wprowadzenia dzieci w strefę zmysłów i pokazania im, że można się uczyć i poznawać otoczenie słuchem, węchem, dotykiem, smakiem. Chcieliśmy przesunąć nieco granice, które istnieją w naszych umysłach. Osobiste spotkanie z Tomkiem bardzo nam w tym pomogło, bo patrząc na jego bardzo aktywne życie można wykrzyknąć: „Niemożliwe nie istnieje”!

W czasie Rodzinnego Biegu odbyła się akcja charytatywna „Kilometry Dobra DLA ODMIANY życia dzieci i młodzieży z trudnych środowisk”. Wspólnie przyklejaliśmy złotówki na specjalnej taśmie, tworząc „metry dobra”, aby wspomóc potrzebujących podopiecznych świetlic terapeutycznych i dać im możliwość wyjazdu na wakacje. Im więcej złotówek, tym więcej uśmiechniętych dzieci! W ten sposób uczymy dzieci wrażliwości oraz umiejętności dostrzegania drugiego człowieka.

Nauka skuteczniejsza dzięki wykorzystaniu narzędzi ICT

Podczas spotkań w gronie pedagogicznym zastanawialiśmy się, jakimi jeszcze metodami możemy pokazać dzieciom, jak się uczyć, oraz w jaki sposób wpłynąć na nich, aby to, czego się uczą, pozostawało na dłużej w ich pamięci. A może wykorzystać coś, co lubią najbardziej? Komputer! Ponieważ jak już pisałam wszystkie kompetencje przenikają się, a najszybciej uczymy się, tworząc coś samodzielnie pod czujnym okiem nauczycieli oraz wykorzystując najnowsze technologie, postanowiliśmy przystąpić do programu eTwinning „Radość z uczenia się z wykorzystaniem narzędzi ICT”. Ten międzynarodowy projekt realizowany przez naszą placówkę we współpracy ze szkołą włoską i turecką, zakłada stosowanie różnorodnych dostępnych narzędzi ICT podczas pracy z uczniami. A wszystko po to, by nauka była przyjemniejsza, ciekawsza, skuteczniejsza. Projekt zakłada wykorzystanie ogólnodostępnych narzędzi w kształceniu i samokształceniu uczniów. Co zaproponowali uczniom trzech europejskich szkół ich nauczyciele? W planie pracy znalazły się m.in.: lekcje z wykorzystaniem ZeeMaps, wirtualne zwiedzanie placówek z Vturity, tworzenie chmury wyrazów połączone z nauką ortografii, konkurs na logo, tworzenie edukacyjnych puzzli i prostych gier. W pracę w projekcie zaangażowały się klasy 4–7, przy czym każdy oddział otrzymał inne zadania. Stworzone przez nauczycieli i uczniów materiały dydaktyczne wykorzystywane są podczas lekcji języka polskiego, informatyki oraz języka angielskiego. Wszystkie wypracowane materiały zostały opublikowane na projektowym TwinSpace (<https://twinspace.etwinning.net/52284/pages/page/304470>) oraz w strefie ćwiczeń na <https://zsp7zory.edupage.org/>.

W styczniu odbył się ponadto Jubileuszowy X Koncert Kolęd i Pastorałek, organizowany przez naszą szkołę, stanowiący kolejną formę podsumowania działań projektowych realizowanych przez uczniów na lekcjach muzyki i lekcjach wychowawczych – od wybrania kolędy po pokaz swoich umiejętności na dużej scenie. Uczniowie ZSP 7 oraz zaproszeni goście zaprezentowali piękne pieśni świąteczne, kolędy, pastorałki i tańce w kinie „Na Starówce” w Żorach. Śpiewaliśmy i tańczyliśmy, ciesząc się tymi świątecznymi chwilami, kiedy w naszych domach pachnie choinką i ciasteczkami, a świat staje się lepszy.

Podsumowanie

Wyposażenie uczniów w kompetencje kluczowe umożliwi im dostosowanie się do zachodzących zmian, pomoże aktywnie funkcjonować w społeczeństwie jako obywatelom oraz przyczyni się do ich samorealizacji i osobistego rozwoju.

Zachęcam do zapoznania się z relacjami z działań naszej szkoły w poprzednich latach, zamieszczonymi na stronie <https://zsp7zory.edupage.org/>. Znaleźć tam można m.in. opisy naszych sukcesów na arenie międzynarodowej podczas realizacji programu DI (*Destination Imagination*). DI uczy przede wszystkim kreatywnego rozwiązywania problemów, tworzenia innowacji, pracy zespołowej podczas podejmowania ekscytujących wyzwań, zarządzania czasem, zasobami ludzkimi, materiałami, finansami i pomysłami. Rozwija także umiejętność skutecznej komunikacji i prezentacji wytworów pracy własnej oraz zespołowej.

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70

email: sekretariat@ore.edu.pl

www.ore.edu.pl

